

Badatelky z Akademie věd ČR bodují: ocenění L'Oréal-UNESCO i výběr Forbesu

26.9.2025 - Zuzana Dupalová | Akademie věd České republiky

Výzkumy vědkyň z Akademie věd ČR získaly uznání v programu L'Oréal-UNESCO Pro ženy ve vědě i ve výběru časopisu Forbes Top ženy ve vědě. Jednou z laureátek ocenění L'Oréal-UNESCO se stala Pavlína Modlitbová z Ústavu přístrojové techniky AV ČR, mezi 25 letošními top vědkyněmi podle Forbesu figuruje šest badatelek z různých pracovišť AV ČR.

Program L'Oréal-UNESCO Pro ženy ve vědě se snaží inspirovat ženy ke vstupu do vědeckých oborů a podpořit jejich profesní růst. Třem laureátkám uděluje finanční podporu ve výši 200 tisíc korun a podporuje popularizaci jejich práci.

V letošním, 19. ročníku získala ocenění i Pavlína Modlitbová z Ústavu přístrojové techniky AV ČR. Její výzkum pomáhá porozumět míře a dopadům znečištění životního prostředí člověkem.

Pavlína Modlitbová

Zajímavé a inspirativní vědkyně

Ve spolupráci se společností L'Oréal vytvořil časopis *Forbes* už potřetí výběr zajímavých, inspirativních a aktivních českých vědkyň z různých oborů. Mezi 25 Top vědkyněmi Česka se objevilo šest z Akademie věd ČR a jedna z její spin-off společnosti.

Meritxell Alberich Jordà vede v Ústavu molekulární genetiky AV ČR laboratoř hematonekologie. Ve výzkumu se zabývá se studiem hematopoetických kmenových buněk. „Jde o buňky, jež se nacházejí v naší kostní dřeni a zodpovídají za produkci všech našich krvinek každý den po celý náš život,“ vysvětluje vědkyně pro *Forbes* a dodává, že pokud tyto buňky nefungují správně, může dojít k rozvoji závažných problémů, jako jsou leukemie a poruchy krve. *Meritxell Alberich Jordà*

Výzkumná skupina, kterou vede Zuzana Kečkéšová z Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR, stojí za objevem, jenž může pomáhat zastavit různé druhy rakoviny. „Snažíme se najít a oživit buněčné proteiny, jež dokážou rakovinu zabít a které rakovinná buňka při svém vzniku dokázala deaktivovat,“ popisuje vědkyně.

Zuzana Kečkéšová

Eva Krupičková Pluhařová se v Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR věnuje počítačovým simulacím molekul, díky kterým lze porozumět jejich chování. Ve výzkumech přispívá například k pochopení fungování katalyzátoru na přeměnu oxidu uhličitého a hledá způsoby, jak omezit tento skleníkový plyn nebo ho využít v chemickém průmyslu.

Přečtěte si rozhovor s vědkyní pro časopis *AΩ / Věda pro každého* (v současnosti *A / Easy*).

Eva Krupičková Pluhařová

Biologické hodiny, změny v nádorech i analýza fotografií

Alena Sumová z Fyziologického ústavu AV ČR studuje cirkadiální mechanismy. Zkoumá, proč jsou buněčné hodiny v různých orgánech a tkáních těla správně seřazeny podle denní doby nebo jaký dopad na zdraví má narušení jejich správného chodu. „Je to téma aktuální, jelikož způsob života člověka v moderní společnosti v mnoha ohledech cirkadiální hodiny a jejich funkci narušuje,“

upozorňuje vědkyně.

Alena Sumová

Držitelka ocenění L'Oréal-UNESCO z roku 2023 Veronika Vymetálková zkoumá v Ústavu experimentální medicíny AV ČR genetické a molekulární změny v nádorech, zejména u rakoviny tlustého střeva a konečníku. Dalším vědcům tak pomáhá, aby lépe porozuměli tomu, proč se u některých lidí rakovina vyvine, zatímco u jiných ne. Zjišťuje také, proč se některým lidem nemoc vrací a proč u někoho léčba funguje, zatímco u jiného nezabírá.

Více o práci vědkyně se dozvíte v rozhovoru pro časopis *A / Magazín*.

Veronika Vymetálková

„Učím počítače vidět a rozumět obrazům lépe než lidské oko,“ říká Barbara Zitová z Ústavu teorie informace a automatizace AV ČR. Vědkyně vyvíjí postupy založené na matematických teoriích a umělé inteligenci, které učí počítače analyzovat fotografie a videa. Týká se to třeba i satelitních snímků Země pro předpověď počasí, mikroskopických snímků buněk, endoskopických záběrů těla či snímků z termokamer.

Vědkyně byla hostem podcastu Akademie věd ČR. Rozhovor si poslechněte zde.

Barbara Zitová

V žebříčku *Forbes* najdeme také Kláru Grantz Šaškovou, která se věnuje genové terapii. Loni spoluzaložila společnost Adalid Sciences, spin-off Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR. Firma chce pomáhat s léčbou například onkologických onemocnění, spinální mozkové atrofie nebo hemofilie.

Klára Grantz Šašková

Text: Zuzana Dupalová, Divize vnějších vztahů SSČ AV ČR, s využitím textů VědaVýzkum a Forbes
Foto: L'Oréal Česká republika, Forbes

Text je uvolněn pod svobodnou licencí Creative Commons.

<https://www.avcr.cz/cs/o-nas/aktuality/Badatelky-z-Akademie-ved-CR-boduji-oceneni-LOreal-UNESCO-i-vyber-Forbesu-00001>